

општим правом гласа. Иако у духу демократске државе, ово једнако право гласа није увек постојало и до њега се дошло борбом за укидање неједнаког бирачког права које му је претходило. То неједнако бирачко право је значило да сви грађани нису имали исти број гласова, већ да су неки имали само један глас, а други два па и више гласова или уколико су и имали исти (један) глас онда он није имао исту вредност. Основ за стицање додатних гласова је био по два система: плуралном вотуму и многоструком (умноженом) вотуму, али се као посебна (ретко примењивана) врста неједнаког бирачког права помињао и тзв. класни (куријални) систем. По систему плуралног вотума уз један глас који се стиче по начелу општег права гласа, посебним групама грађана сврстаних према имућности, образовању и др. се додавао још један или највише два гласа. Овај систем је био примењен у Белгији (уставном ревизијом од 1893. год.) где се грађанину са једним гласом додавао још један глас ако је имао навршених 35 година старости и уз то је био ожењен и са законитом децом и плаћао порез од 5 франака или се такав глас додавао сопственику непокретности чија је вредност била 2000 франака или годишња рента од 100 франака, док су се два гласа додавала лицу са дипломом универзитета или више школе, као и онима чија се виша образованост претпостављала због тога што су вршили државну службу или уживали угледан позив у друштву. По систему умноженог права гласа (vote multiple), бирачима се признавао један глас, с тим да он није имао исту вредност јер су неке категорије бирача (имућни) могле да гласају на истим изборима у више изборних јединица (ако су у њима поседовали непокретности) као што је био случај у Великој Британији све до 1948.год.

По класном систему (као облику неједнаког бирачког права) се вршило груписање бирача у зависности од њиховог социјалног положаја па је он ређе примењиван и то у оним земљама које су дуго задржале сталешке разлике као нпр. у Аустрији и Пруској из XIX века. По изборно –класном систему који је примењиван у Пруској (средином XIX века) сви бирачи су били подељени у три класе или курије које су бирале по 1/3 народних посланика али су класне (сталешке) разлике биле изразите јер је малобројна група богатих бирача која је чинила мање од 5% бирачког тела (и плаћала највећи порез) бирала исти број представника као и она огромна већина сиромашних бирача из треће класе (која је плаћала најмањи порез) и чинила 80% укупног бирачког тела. Сличан је био и класни систем у Аустрији (према изборном закону од 1873. год.) по коме